

16<sup>ον</sup> Κλωνο. Καλλιαν  
Γιουνιορον  
Φιων Σφουαες 33

# ΕΥΒΟΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ—ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 38—39  
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'—ΧΡΟΝΟΣ ΣΤ'

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
ΑΝΤΡΕΑΣ ΖΩΝΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ: ΜΑΗΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ 1947  
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΟΔΟΣ ΦΑΒΙΕΡΟΥ 7

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

## ΟΙ ΑΠΑΡΑΓΡΑΠΤΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Του κ. ΧΡ. ΤΣΑΠΑΛΑ

Λόγου γενομένου, σ' ένα από τα «Νεοελληνικά Συμπόσια» (Σαββατόβραδα του Τρίκκη) περί ρίμας ὁ λογοτέχνης κ. Χρ. Τσαπόλας εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς ἐνδιαφέροντα :

...Διατυπώθηκε ἡ ἄποψη—καὶ ὄχι λίγες φορές—ὅτι ἡ ρίμα εἶναι πράγμα βάρβαρο· πλέον συγκεκριμένα, εἰπώθηκε ὅτι ἡ ρίμα εἶναι πράγμα ἀντιελληνικό. Ἔχομεν τὴν ἀντίληψιν ὅτι καὶ τὰ δύο εἶναι ἐντελῶς παρατραβηγμένα συμπεράσματα. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὅλη ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ ποίηση ἀγνοεῖ τὴν ὁμοιοκαταληξία καὶ γενικὰ τὴν κάθε μουσικὴ μας στὸ λόγο συνήχησι. Καὶ αὐτὸ χαρακτηρίζεται ὡς ἡ ἐξαιρετὴ ἐκείνη ἀπλότης καὶ λιτότης τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ λόγου. Διατυπώνομεν τὴν γνώμη ὅτι τὴν ἀρχαία λιτότητα δὲν τὴν ἀποτελεῖ αὐτὸ ἀλλὰ αὐτὴ τούτη ἡ καθολικὴ καὶ ἀπλουστευμένη, ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ φύση τῆς, ἀρχαία ἑλληνικὴ σκέψη. Ἦτο ἴδιον εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀνθρώπινη φύση, λόγῳ αὐτοῦ τοῦ περιβάλλοντός τῆς, σύμφωνα ἀκριβῶς μετὸν Ἴππόλυτον Ταῖν, νὰ εἶναι ἀπλή σὲ κάθε ἐκδήλωσὴ τῆς, γραμμῆς ἀπλῆς ὅπου καὶ ἂν ἔστρεφε τὸ μάτι, συμμετρίας ἐξόχως ἀνάλογες τόσο στὴν στερεὰ ὅσο στὴν ὑγρὴ διασκευὴ τῆς χώρας· οὐρανὸς ξεκάθαρος καὶ λαμπκαρισμένος· τίποτα το μυστηριώδες καὶ τὸ ὀλοφάνερα σύνθετο· νομίζει κανεὶς ὅτι καὶ τὸ μεγαλύτερο μυστήριον ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ ἑλληνικοῦ φωτὸς διαλύεται αὐτομάτως καὶ ὅτι καὶ τὸ πλέον αἰνιγματώδες σύμπλεγμα καταστὰ σύστημα ξεκάθαρων ἀπολύτως γραμμῶν. Εἰς τὴν περιοχὴν ἐνὸς τέτοιου περιβάλλοντος, ἐπικουρουμένου καὶ ἀπὸ τὸ στοιχειωδῶς ἐπαρκῆς τῆς χώρας αὐτῆς γιὰ τὶς ἀνθρώπινες ἀνάγκες, δὲν ἤμπορουσε παρὰ νὰ δημιουργηθεῖ ἕνας ἀνθρωπος μετ' ἀκονισμένες σχεδὸν ἀποκλειστικὰ τὶς νοητικῆς του δυνάμεις καὶ μετ' σκέψῃ, ποῦ ἀπεχθάνετο τὰ περιττά, γιὰτὶ συνελάμβανε μετ' τὴν οξύτητά του τὴν ἴδια τὴν οὐσία τῶν πραγμάτων παντοῦ. Ἀποτέλεσμα ὅλη ἡ θαυμαστὴ ἐκείνη ἀπλότης τοῦ ἑλληνικοῦ λόγου, τόσο τῶν ποιητῶν ὅσο καὶ τῶν πεζῶν, ἀπλότης ἐκφράσεως καὶ χάρις ἐπιγραμματικῆ, καταπληκτικῆ διαύγεια καταπληκτικοῦ βήθους νοημάτων καὶ ἀληθειῶν, ἀκριβεία καθορισμῶν καὶ πάντοτε σύντομα μέσα ἐκφράσεως· σὲ τέτοιο λόγο καὶ σὲ τέτοια ἀνθρώπινη σκέψη δὲν ἐχρειάζοντο μήτε οἱ πολύτροπες ὁμοιοκαταληξίαι μήτε οἱ χαώδικες μακρολογίαι τῶν βορεινῶν. Τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς ἦτο φυσικὸ νὰ συμβεῖ στὴ σκοτεινὴ Δύση καὶ μάλιστα ὅταν οἱ πνευματικοὶ τῆς πολιτισμοῦ συνέπεσε νὰ δημιουργηθοῦν κυρίως μετὰ τὸν χριστιανισμὸ δηλαδὴ μετὰ μιὰ θρησκεία μεταφυσικῆς θεωρήσεως καὶ ἀπο-

μάκρυνσης ἀπὸ τὴν ἄμεση πνευματικὴ ἀπλότητα τῆς ζωῆς. Εἶναι ἀλήθεια τετράγωνη τοῦτο. Καὶ γιὰ μὲν τὴ σκοτεινὴ, ὅπως εἶπαμε καὶ μεταφυσικὴ Δύση τὸ πράγμα εἶναι εὐκολοεξήγητο. Ἀλλὰ τὸ πῶς ἡ κλασικὴ ἑλληνικὴ λιτότης καὶ ἡ ἀπλοποιούσα τῆς δύναμη ἔσβυναν, ἀντίθετα σχεδὸν καὶ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ περιβάλλοντος, αὐτὸ θὰ τὸ ἀναζητήσωμε, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἀπὸ τὸν αἰώνιον νόμο τῆς ἀκμῆς καὶ παρακμῆς, εἰς τὸ ἐξαιρετικὰ ὀλιγάριθμο τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ποῦ ἐδέχθη, μετὰ τὸν Ἀλέξανδρο, τὸν ὠκεανὸ τῆς ἐπίδρασης τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὸ ἀρχόμενον ἀνέβασμα τῆς Δύσης. Ὅσο καὶ ἂν ὁ ἀρχαῖος ἑλληνισμὸς μετὸν Ἀλέξανδρον ὑπέταξεν ἀστραπιαία τὴν Ἀσία δὲν ἦτο δυνατόν, γιὰ λόγον ἀριθμητικὸν, νὰ τὸν ἀφομοιώσει χωρὶς νὰ ἀφομοιωθεῖ κατὰ μέγαν βαθμὸν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὰ πλοῦσια στοιχεῖα τῶν παναρχαίων τῆς πολιτισμῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ προήλθε, χωρὶς νὰ ἐπιρρασθεῖ ἀπὸ τὴν ἐπιμιξία καὶ τὴν ἐπέκταση καὶ γενικὰ ἀπὸ τὴ νέα τούτη, μετὰ χίλια ἑλληνικὰ χρόνια, ἀλληλοεπαφή. Ἔτσι, οἱ μετὰ τὸν Ἀλέξανδρο πολιτισμοὶ τῆς Περγᾶμου, τῆς Ἐφέσου καὶ τῆς Πτολεμαίας Αἰγύπτου δὲν εἶναι παρὰ οἱ πολιτισμοὶ τῆς Ἀσιατικῆς πάνω στὴν Δωρικὴν Ἑλλάδα. Ἐπέδρασαν καὶ οἱ πολιτισμοὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐλληνιστικῶν περιόδων. Ἡ Κόρινθος εἶναι ἡ πρώτη ἔκφρασις τῆς καθαρᾶς κλασικῆς παρακμῆς καὶ τῆς ἐπίδρασης τῆς Ἀνατολῆς ἐπάνω στὴν κυρίως Ἑλλάδα. Τὸ πέθαιμα κυρίως τῆς δωρικῆς λιτότητας.

Τὸ Βυζάντιον εἶναι ἡ ἄλλη ἔκφρασις τῆς ἀρχῆς ἐνὸς νέου μεγάλου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἀλλὰ μετ' τὴν ἐπίδραση μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης. Ἦ πολυγωνικὴ φραστικὴ καὶ ψυχικὴ διάθεσις τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς μεταφυτεύθηκε στὴν Ἑλλάδα· ἡ ρίμα καθαρὸ χτήμα τῆς Δύσης καὶ τοῦ Μεσαίωνα σιγὰ-σιγὰ γίνεται χτήμα τῆς Βυζαντινῆς καὶ τῆς μεταβυζαντινῆς Ἑλλάδας. Ἀκριβῶς ὁ πρίγκηπας Φάουστ, στὸ δεύτερο μέρος τοῦ Φάουστ, μιλῶντας πρὸς τὴν ὠραίαν Ἑλένην στὸν Πύργο τῆς Ἀρκαδίας, τῆς ἀποκρίνεται σὲ ἕνα πρωτόφαντο γιὰ αὐτὴν καὶ τὶς σκλάβες τῆς τρόπου τῆς ὀμιλεῖ μετ' στροφῆς ὁμοιοκατάληχτες. Ὁ Γκαίτε, μετὰ αἰῶνες ὀλάκκαιρους, στήνει στὸ δεύτερο Φάουστ σὲ μνημεῖο ποιητικὸ τὸν ἀραβῶνα αὐτὸν τῆς κλασικῆς μετ' τὴ νεώτερη ψυχοσύνθεσι· καὶ—καθὼς ξέρομε—καὶ ἀπὸ τὸν Γκαίτε ἀκόμα προηγούνται κάποια ἄλλα, μεγαλύτερα δίχως ἄλλο ἀραβωνιάσματα, τὸ νεώτερον ὁμηρικὸ ἔργο τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, τῆς ρίμας ὁ διαλεχτός, ὁ Ἐρωτόκριτος τοῦ Κορνάρου. Ἐπακόλουθα τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν παλιρροιῶν καὶ ἀμπώ-

## ΘΑΛΑΣΣΑ

Γαλήνια καταλήγει στο ύγρο ακρογιάλι ποτίζοντας με την άγια άρμύρα της όλα τα πιντα. Πάνω στο πρώτο λευκό κύμα διπλώνεται ύπομονητικά το δεύτερο χαράζοντας έτσι στην αιωνιότητα το σοφό της φύσης σονέττο.

Κάθε κρυφός όρμος, κάθε λιμάνι, κάθε νησί χαρίζουν χωριστά τόν όποιο λυρικό στίχο τους στο μεγάλο τούτο ποίημα....

\*Ανθρώπε, πού κάθεσαι και κυτᾶς τῆ θάλασσα.

\*Ανθρώπε, πού αγαπάς και πονᾶς πλάι στή θάλασσα. Και ξεποστῆλεις πάνω στὸν κάθε ἀγνὸ ἀφρόν τὸ πολῦτιμο δνερό σου. Εἶσαι ἀδελφός μου.

\*Ἀδελφῆ μου, γιατί προσέχεις στήν ἀδυσώπητη φυγή ἀπ' τὸ γαλανὸ κύμα κι' ἀνοίγεις τὸ στήθος σ' ἕναν αἱμάτινον ἀναστεναγμό;

Γιατί, Καλέ μου, σκύβεις και καρφώνεις τὸ νεανικό σου βλέμμα πάνω σὲ μίαν ὕδατινη πορεία; Και συντροφῆβεις τὴν πορεία αὐτὴ μ' ἀγωνία και στὸ κατόπι μ' ἀπελπισία; Μὴν δὲν ξέρεις πὼς οἱ πραγματικὲς πορείες ἀυλακώνουν μόνο τὴν πέτρινη γῆ;

Σὲ βλέπω και θλίβεσαι, κι ἀπότομα γυρνᾶς τὸ περήφανο μέτωπο στήν στεριά και λές «Δὲν μοῦ πρέπουν τὰ δνεϊρα».

\*Ὅμως: Μπορεῖς νὰ φανταστῆς Στεριά δίχως Θάλασσα,

Ἀπ' τῆ Συλλογῆ «Γλᾶροι»

Λ. ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ

τιδων καταστάσεων, πού ἀνάφεραμε, ἐστάθηκαν ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν ἀπλὴ φύση τῆς ἀρχαίας ζωῆς και τῶν ἀρχαίων θρησκείων. Αὐτὸ θὰ ἡμπορέσει νὰ ὀνομαστῆ ὑπερίσχυση τῆς Εὐρώπης. Δὲν ἡμποροῦμε νὰ εἰποῦμε ὅτι αὐτὸ ἔβλαψε γιατί τὸ κάθε τι πού γίνεται ἱστορικά και ἀναπόδραστα κατὰ βάθος δὲ πλάττει. Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ἡ Εὐπὴ στάθηκε πλεόν ἡ πρωτεύουσα σφραγίδα τῶν νεωτέρων πνευματικῶν πολιτισμῶν ἔστω και γεννημένη ἀπὸ τὴν ἀρχαίῃ Ἑλλάδ. Τὰ ἀρμόνια, οἱ Γοτθικοὶ ναοί, τὰ σκοτεινὰ ἄδυτα τῶν πολυποικίλων ἐσωτερικῶν τους ἐστάθηκαν τὰ πρῶτα στοιχεία τῆς μέλλουσας καλ ἱεχνικῆς κουλτούρας τῆς Εὐρώπης και ἡ πολύτερη ψυχικὴ και ἡχητικὴ διάθεση τῆς πάνσπερμης Δύσης και ἡ πολύτερη εἰκαστικὴ και διακοσμητικὴ, τῆς αἰσθητικῆς ἐστάθηκαν ἡ φωνητικὴ και ὀπτικὴ ἀναγκαιότητα τῶν ἐποχῶν αὐτῶν και κάθε μέλλοντός τους ἀπὸ τοῦ Παλαιστρίνα μέχρι τοῦ Βάγνερ και ἀπὸ τοῦ Ντάντε μέχρι τοῦ Χάινε. Καὶ τώρα ἐρωτοῦμε. Γιατί ἡ ἀναγκαιότητα αὐτῆ τῆς συμφωνικῆς ἐκείνης ποίησης πού λέγεται ποίηση τῆς ρίμας χαρακτηρίζεται σάν κάθε τί τὸ βάρβαρο και δὲν εἶναι ἐξίσου ὠραίο και μέγα καλλιτέχνημα τοῦ λόγου ὅσο και ἡ ἀγνοοῦσα κάθε πολυτροπία ἡχητικῆς ἀρχαία ἑλληνικὴ και κάθε ἄλλη παρόμοια ποίηση; Ἡ ρίμα στὰ χέρια τοῦ πραγματικοῦ ποιητῆ δὲν εἶναι κάτι διακοσμητικό. Εἶναι μορφή συνδεμένη ἀριστα με τὴν οὐσία ὅταν ὁ ποιητῆς ἀπὸ τα μουσικὰ τὸν ἄδου ἔχει ἀνάγκη τῆς ρίμας. Ὁ Καρλάλ ὀμολογεῖ γιὰ τὸν Ντάντε ὅτι ἡ μουσικὴ τῆς ρίμας του εἶναι ἡ ἐσωτάτη οὐσία τῆς ποιητικῆς μεγαλοφυΐας του. Καὶ ὁ Σὺλερ ὅταν ἔγραφε ὅτι ἡ ποίηση εἶναι στή γένεσή της μιά μουσικὴ προσπάθεια δὲ φανταζόμαστε νὰ ἀπόκλειε τὴ ρίμα σάν πράγμα βάρβαρο, δηλαδὴ πρᾶγμα και περιεχόμενο στοὺς ἀναντίρρητους κανόνες τῆς τέχνης· γιατί αὐτὸ θὰ εἶπει βάρβαρο και γιατί δὲν ὑπάρχει ποτὲ βάρβαρη τέχνη. Τέχνη ἀληθινὴ εἶναι ἡ ἄρνηση τῆς ἐννοίας βάρβαρο και νόμοι ἀπαράγραπτοι οἱ νόμοι τῆς τέχνης. Ἐφόσον ἡ ρίμα δὲν εἶναι κάτι τὸ βάρβαρο δὲν εἶναι μήτε ἀντιελληνικό. Γιατί ἡ τέχνη τοῦ νεώτερου κόσμου γενικὰ ὡς πατέρα της και ὡς βασικωτέρους κανόνες της ἔχει τὴν ἑλληνικὴ και μόνον ἐπίνοια.

ΧΡ. ΤΣΑΠΑΛΛΑΣ

## ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

## ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Τοῦ κ. Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑ

16.—Ὁ Μπετζαντέ Ἡλίας, ὅθεν, μετέβη εἰς Κόρινθον πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ πατρός του και [τοῦ] θεῖου του Κυριακούλη, διὰ νὰ ἐτοιμασθῆ, ὅπου και ἔφθασαν εἰς Κάλαμον, χωρίον τῆς Ἀττικῆς, τὴν 1 Ἰανουαρίου 1822, παραλαβὼν και τὸν θεῖον του, διὰ νὰ μεταβῶν εἰς Ἀλιβέρι. Ἀλλὰ και πάλιν νέα εἰς τὸ στρατόπεδον ραδιουργία γεννᾶται, προμηνύουσα θλιβερὰς συνετείας. Ἡ εἰδησις τῆς ἐλεύσεως τοῦ Μπετζαντέ, ἐρεθίσασα τὸ πνεῦμα τοῦ Βάσου Μαυροβουινιώτου, κατάρθωσε [δηλ. ὁ Μαυροβουινιώτης] διὰ τῆς ἐνεργείας του νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν ὅλοι οἱ καπετανίσκοι ὡς ἀργηγόν των και ἀφοῦ ὑπέγραψαν ἅπαντες, ἔπεμψαν και εἰς τὸν Καρύστου νὰ ὑπογράψη, με τὴν ρητὴν παρατήρησιν ὅτι, ἐάν δὲν ὑπογράψῃ, τὰ στρατεύματα διαλύονται. Ὅθεν εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπογράψῃ, προλαμβάνων ὅλας τὰς ἐνδεχομένας κακὰς συνετείας, αἵτινες ἐμελλε νὰ προκύψουν ἐκ τῆς διαλύσεως! Ἰανουαρίου 5 ἀπεβιβάσθη ὁ Μπετζαντέ με τὸν θεῖον του Κυριακούλην και 600 στρατιώτας εἰς Ἀλιβέρι και με 5 σπαρτιατικὰ πλοῖα<sup>18</sup>. Μαζί με αὐτὸν ἦλθε και ὁ Παναγῆς (Κεφαλήν) σταλεῖς παρὰ τοῦ Ὀδυσσεῶς Ἀνδριτζου, Καπετανίου τῆς Λεβαδίας, με ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Καρύστου, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ἔλεγε ὅτι ἔρχεται με 2 χιλιάδ. στρατιωτῶν<sup>19</sup>, παρακινῶν τὸν Καρύστου νὰ πέμψῃ τὸ ἴδιόν του σῶμα διὰ θαλάσσης εἰς τὸν λιμένα τῆς Καρύστου. «Τὸ κίνημα (λέγει [ὁ Νεόφυτος]) ἐν αὐτογράφῳ αὐτοῦ ὑπομνήματι) ὑπῆρξεν ἐχθρικό, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδεικνύεται<sup>20</sup>. Ὁ σκοπὸς του ἀπέβλεπε νὰ διαλυθῆ τὸ στράτευμα, και τοιουτοτρόπως ὁ μὲν υἱὸς τοῦ Μαυρομιχάλη νὰ καταισχυνηθῆ, ἡ δὲ νῆσος νὰ μείνῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, καθότι, ἐν ἐκ τῶν δύο φρουρίων ἐάν ἐκερδίσαμεν, ἐκερδίσαμεν τὴν νῆσον, ἐνῶ ὁ ἴδιος αὐτὸς Μπετζαντές ἐπῆγεν νὰ βοηθήσῃ τὴν Λεβαδίαν κατ' ἀρχὰς και ἐνῶ ἦτον ἀδύνατον νὰ μεταφέρῃ διὰ μῖας 2000 στρατοῦ, τὴν ἀφήσῃ ἐρήμην τὴν σημαντικωτέραν ἐπαρχίαν τὴν Λεβαδίαν<sup>21</sup>. Συνεσεκέθησαν λοιπὸν ὁ Καρύστου μετὰ τοῦ Μπετζαντέ και Κυριακούλη και μολονότι ἐγνώριζαν τὴν ψυχὴν τοῦ Ὀδυσσεῶς, ἀπεφασίσθη νὰ τὸν γράψῃ ὁ

18. Ὁ Ναθαναήλ (δ.π., σελ. 91) γράφει: «δύο καράβια οὐ πολὺ μεγάλα».

19. Ὁ Κόκκινος (δ.π., σελ. 106) ὑποστηρίζει, πὼς ὁ Ὀδυσσεῶς εἶχε γράψῃ ὅτι θὰ ῥθει μ' ἐξακόσιους μονάχα στρατιώτες.

20. Ἀπ' αὐτὸ δείχνεται κ' ἡ προκατάληψη τοῦ Νεόφυτου γιὰ τὸν Ὀδυσσεῶ. Ἴσως ὅμως νὰ χεῖ ἐπηρεαστεῖ κι ἀπ' τὴν ἐχθρική στάση τοῦ Ἀρειοῦ Πάγου ἀντίκρου στὸν ἥρωα τῆς Γραβιάς.

21. Ὁ Κόκκινος (δ.π., σελ. 106) ὑποστηρίζει πὼς ὁ Ἀντροῦτσος δὲν εἶχε ἄλλη πολεμικὴ ἀπασχόληση κείνον τὸν καιρὸ, γιατί οἱ ἀθηναῖοι δὲν εἶχανε δεχτεῖ τὴν προσφορά του νὰ γίνῃ ἀρχηγὸς στήν πολιορκία τῆς Ἀκρόπολης. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, δὲν μποροῦσε ὁ Ὀδυσσεῶς νὰ ξέρει πὼς εἶχανε καλέσει στήν Εὐβοία τὸν Ἡλία Μαυρομιχάλη, προσφέροντάς του και τὴν ἀρχηγία τοῦ ἀγῶνα.

Καρύστου νὰ ἔλθῃ<sup>22</sup>. Ἀλλ' ἐπέπρωτο νὰ φονευθῆ ἀδίκως οὗτος ὁ ἀνδρεῖος Σπαρτιάτης, καθότι, διασπαρείσης τῆς διχονοίας ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐνῶ περιέμενον οἱ Ἀρχηγοὶ τὸν Ὀδυσσεῶ εἰς Ἀλιβέρι, τὰ ἀλλεπάλληλα γράμματα τῶν κατοίκων τῶν χωρίων ἐβίασαν αὐτοὺς νὰ ἀναχωρήσουν.

17.—Ἀνεχώρησαν λοιπὸν κατεστυγευμένοι και διὰ νυκτὸς ἔφθασαν δύο περίπου ὥρας μακρὰν τῶν Στυρῶν, ὅπου ἦτο τοποθετημένον πρὸ πολλοῦ τὸ σῶμα τοῦ ἐχθροῦ. Τότε, σκεφθέντες πάλιν περὶ τοῦ πρακτέου, ὀρκίσθησαν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου οἱ Μπετζαντές, Κυριακούλης και Βάσος Μαυροβουινιώτης, τρεῖς Ἀρχηγοί, νὰ ἔχη ἕκαστος τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τρέχῃ εἰς βοήθειαν τοῦ ἄλλου ἐν καιρῷ ἀνάγκης, προσφεῖρων θύμα και τὴν ἴδιαν του ζωὴν, και νὰ συγκροτεῖται πόλεμος και ἀπὸ τοὺς τρεῖς συσσωματωμένους. Ὅθεν τὴν 11 Ἰανουαρίου ἐκίνησαν<sup>23</sup> ἀπὸ τὸ χωρίον Μεσοχώρια διὰ Στύρα και τὸ ἐσπέρας διενυκτέρευσαν εἰς δύο μικρὰ χωρία καθ' ὁδόν, διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου. Τὸ σχέδιον ἦτο νὰ καταλάβουν τὸ Διακόφτι, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ βοήθεια πρὸς τὸν ἐχθρόν. Ἀλλ' ἀπρὶν ἐπιτεθοῦν και τὸ καταλάβουν συνεκροτήθη μάχη, δίδοντας ἀφορμὴν τοῦ ἐχθροῦ φθάσαντος δὲ και τοῦ Μπετζαντέ, συνεκροτήθη μάχη πεισματώδης, και πολεμήσαντες γενναίως οἱ Ἕλληνες, ἐπολιόρκησαν τὸν ἐχθρόν εἰς μικρὸν ἀριθμὸν οἰκιῶν, τὰς ὁποίας εἶχαν ὀχυρώσει, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ φέρουν τὸ πρῶτὸ κανένα ἐκ τῶν πλοίων [διὰ] νὰ τοὺς βιάσουν νὰ παραδοθοῦν και οὕτω νὰ τελειώσῃ ἡ πολυθρύλητος σκηνὴ τῆς Καρύστου, καθόσον ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ ἦτον ἅπασα ἐκεῖ συγκεντρωμένη.<sup>24</sup> Καὶ ὅμως νέον πρόσκομμα παρεμβάλλει εἰς τὰ σχέδια τῶν ἀρχηγῶν ἡ ἀτυχία τῶν κατοίκων τότε ἐνθυμηθέντες οἱ ἀρχηγοὶ ὅτι τὸ Διακόφτι ἦτον ἀφροῦρητον, ἐκίνησαν ὁ Κυριακούλης και εἷς μπουλουτζῆς τοῦ Βάσου νὰ τὸ πολιορκήσουν. Ἀλλὰ δυστυχῶς, εἰδοποιημένος ὢν, ὁ Ὁμὲρ Βρυώνης ἐκατέβαινε ὅτε ἀνέβαινον οἱ ἀπεσταλμένοι, ὅπου συνεκρούσθησαν ἔξω τοῦ στενοῦ. Δὲν ἔφθασε οὗτο μόνον οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Χριστιανοί, ἰδόντες ὅτι ἔφθασαν εἰς τοὺς Τούρκους βοήθεια, ἀνοήτως φοβηθέντες, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Φυγὴ ὄλεθρα δι' αὐτοὺς, καθότι και οἱ πολιορκημένοι τότε ἔμειναν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ. Τότε ὁ Μπετζαντές, πηγαίνων εἰς τὸν πλησιόχωρον μισὸν ἀνεμόμυλον, ἐκλείσθη με ἑπτὰ στρα-

τιώτας και με τὸν γενναῖον και φρόνιμον Γεώργιον Κυδωνιαῖα, φωνάζων και ἐμψυχῶνων τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν μιμηθοῦν και νὰ μένουν ὀχυρωμένοι εἰς τὰ χωράφια, ὅπου μετὰ μίαν ὥραν, ἐλθούσης τῆς νυκτὸς, ἠδύνατο νὰ ἐλευθερωθοῦν, ὑποχωροῦντος τοῦ ἐχθροῦ. Καὶ διὰ τὸν φόβον και διὰ τὸ ψῦχος οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐγκαταλείψαντες αὐτὸν πάντες ἀνεχώρησαν. Ἀλλ' ὁ ἀνδρεῖος Μπετζαντές, ἂν και βλέπων τὸν κίνδυνον ὀφθαλμοφανῶς, ὑπέμεινε με καρτεροψυχίαν, ὡς ἀληθῆς Σπαρτιάτης, ἐνῶ οἱ ἐχθροί, μείναντες κύριοι εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης και βλέποντες τὸν πῶγωνα τοῦ Μπετζαντέ, νομίζοντες ὅτι εἶναι ὁ Καρύστου, ἀγνοοῦντες ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται ἔχουν γένεια, ἐπροχώρησαν ὡς τὸν μῶλον, ὅπου ὁ ἥρωας τοῦ δράματος, πολεμῶν ἀνδρείως, ἐφονεύθη μετὰ τῶν ἐτέρων 5 Σπαρτιατῶν<sup>25</sup>, φυγαθευθέντων τῶν δύο ἐκ τῶν ἐπτὰ, μὴ δυνηθέντων νὰ πείσωσιν ὅλους νὰ δραπετεύσουν και ἐσώθησαν τὴν 5 ὥραν μ.μ. τὴν 12 Ἰανουαρίου, ἐνῶ ὁ ἀτυχῆς θεῖος του, συγκροσθεῖς με τὸν Βένη και μὴ δυνάμενος νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ ἀνεπιτοῦ του, κινδυνεύσας και οὗτος και μόλις σωθεῖς, ἀφοῦ ἐνύκτωσε διεσώθη εἰς τὰ πλοῖα μετὰ τοῦ ψυχογιῶ του.

18.—Ὁ ἀτυχῆς και ἤδη Καρύστου με τοὺς περὶ αὐτόν, 30 στρατιώτας τὸν ἀριθμὸν, ἐκπληρῶν τὸ μέρος του, εἶχε ξεκινήσει διὰ τὴν μάχην ἀφοῦ ἔμαθεν τὴν πολιορκίαν τῶν ἐχθρῶν και τῆς οἰκίας, φέρων τὰς τροφὰς και τὰ πολεμοφόδια εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, ὅτε μαθὼν τὴν καταστροφὴν τοῦ Μπετζαντέ και Κυριακούλη περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου [και] ξεμακρύνσας ὀλίγον και μέσα εἰς μίαν φαράγκαν μείνας μετὰ 15 ἔτι στρατιωτῶν ἐπάνω εἰς τρεῖς πιθαμὰς χιόνι, μὴ τολμώντες νὰ ὑπάγουν εἰς χωρίον, ἐπέρασσαν νύκτα ὄλεθρα.<sup>26</sup>

(Συνεχίζεται)

25. Ὁ Ναθαναήλ, (δ.π., σελ. 95) ὑποστηρίζει πὼς οἱ δύο μονάχα σκοτώθηκαν, κ' οἱ ἄλλοι τρεῖς περάσανε μετὰ τὰ σπαθιά στὰ χέρια ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς Τούρκους.

26. Ὁ Γουναρόπουλος (δ.π., σελ. 252—261), στηριγμένος σὲ προσωπικὲς πληροφορίες τοῦ Ἀγγελου Κεντιστοῦ, πού βρέθηκε τότες μπροστά, ἐξιστορεῖ με πλεονεκτήματα ὅτι ἡ ἀτυχία τοῦ ἀρχηγῶν, μὴ ἐπιτεθῆναι τὴν ἀτυχὴ τούτη πολεμικὴ προσπάθεια τοῦ Νεόφυτου, μὰ στὶς γενικὲς γραμμὲς συμφωνεῖ με τὰ παραπάνω.

## Σημειώματα

## ΔΟΞΑ ΝΑΧΕΙ Ο ΘΕΟΣ!!

Ὁ Μέγας Πρωτάγγελος τῆς ἄμοιρης Ἑλληνικῆς Ποίησης κατάρθωσε σὲ «μισὴ ὥρᾳ περισυλλογῆς» και μέσα σὲ λίγες γραμμὲς νὰ πεί μίαν ἀλήθεια:

«Υψωθῆτε ὅλοι ἀπάνω ἀπὸ τὴ σφαῖρα τῆς συμβατικῆς ἐκείνης ρητορείας, πού συχνὰ σὰς ἐπιβάλλεται ἀπ' τὸ ἴδιο ὑπόγρημά σας και συχνὰ σὰς ἐμποδίζει νὰ σκεφθῆτε πὼς ἡ ἀπλὴ ἀλήθεια εἶν' ἀνώτερη ἀπ' ὅλες τὶς ρητορείες».

Αὐτὰ σημειώνει (μέσα σὲ τόσα ἄλλα) σὲ μία του ἐκκλήση, πρὸς τοὺς «ἀδελφούς του Ἕλληνες» ἐκεῖνος, πού ἀφοῦ πῆγε με τὴν βελᾶδα του και ὑπόβαλε

22. Ὡστόσο ὁ Νεόφυτος ἔγραψε στὸν Ὀδυσσεῶ πὼς δὲν εἶταν ἀνάγκη νὰ ῥθει στήν Εὐβοία και πὼς εἶταν ἀρκετὴ ἡ τοτινὴ στρατιωτικὴ τῆς δύναμη. Ὑστερα ἀπ' τὸ σκοτωμὸ τοῦ Ἡλία Μαυρομιχάλη, ὁ Κυριακούλης κάλεσε και πάλι τὸν Ὀδυσσεῶ, και τότες ἐκεῖνος ἦρθε. (Κοῖτα Ναθαναήλ, δ.π., σελ. 97 και Κόκκινου, δ.π., σελ. 224).

23. Ὁ Ναθαναήλ (δ.π., σελ. 91) γράφει πὼς ξεκίνησαν στὶς 12 τοῦ Γενάρη.

24. Παρ' ὅλη τὴν ἐπιμονὴ τοῦ Κριεζώτη, ὁ Ἡλίας Μαυρομιχάλης δὲ θέλησε νὰ καταλάβῃ τὸ Διακόφτι, και τοῦτο προκάλεσε ὅλες τὶς ἀτυχῆς πού ἀκολουθήσανε τὴν ἄρνησή του (κοῖτα Ναθαναήλ, δ.π., σελ. 92). Καμιὰν ὥστόσο σημασία σ' αὐτὸ δὲ δίνει ὁ συγγραφέας τῆς βιογραφίας, γιατί κι ὁ Νεόφυτος, πού καθόλου δὲν εἶχε πείρα ἀπὸ στρατιωτικὰ, δὲν τὸ νόμιζε σημαντικὸ γιὰ νὰ γροψεῖ σὲ σημαντικόμα πού ὁ ἴδιος ἀργότερα σύνταξε. Ἴσως ὅμως νὰ μὴν τὸ γράφῃ και γιὰ νὰ μὴν κατηγορήσει τὸν Ἡλία Μαυρομιχάλη, πού τὸν λογάριζε καλύτερο ἀπ' τοὺς δύο ἄλλους ἀρχηγούς.

τά σέβη του στον αρχηγόν της 4ης Αυγούστου, ύστερα, στην πτώση του, τόν κατηγορήσει.

Καί είναι ο ίδιος ο Έλληνας, που τόν κατηγορήσαν, πώς πήγε στις αρχές κατοχής, για να ζητήσει να βγάλουν κάποιον άλλον «Έλληνα αδελφό του» από μια θέση για να την καταλάβει αυτός, χωρίς να μπορέσει ν' αποδείξει την άθωότητά του.

Λησμόνησε, όμως, «ο Δάσκαλος που δίδασκε και νόμο δέν εκράτει» όταν έγραφε τα δικά του «βροντερά» ποιήματα, την απλότητα και την αλήθεια και βέλησε να επιβληθεί (και μάλιστα στον τομέα της τέχνης) με την κούφια ρητορική του, της οποίας σήμερα γυρεύει την κατάργηση από «δύσους κυβερνάνε τον τόπο» τους «Ιεράρχες» και τους «διανοούμενους».

Δόξα νάχει, λοιπόν, ο Θεός που ο άνθρωπός μας, έστω κι' άργά, πλησιάζει την πραγματική αλήθεια μέσα στην απλότητα, με την οποίαν δέν μας είχε συνηθίσει, ως τα τώρα.

### ΤΙ ΣΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

Ο Διευθυντής της «Ν. Έστίας» σ' ένα του σημείωμα στο «Δεκαπενθήμερο» του τεύχους 15 Ιουνίου, αναφέρεται σ' ένα χρονογράφημα του γνωστού Ακαδημαϊκού — χρονογράφου, που δημοσιεύτηκε στο «Έμπρός» τις 17 Μαΐου και που διαλαλούσε με αυτό την άξια της πνευματικής έλευθερίας. Και σέ άλλο, που δημοσιεύτηκε την τελευταία μέρα του Μαΐου, στην «Έστία» και που, (κατά τή «Ν. Έστία» τουλάχιστο), αρνιέται ότι είχε διαλαλήσει στο πρώτο του χρονογράφημα.

Και πριν τελειώσει ο κ. Π.Χ. το σχόλιό του σημειώνει :

«Αλλά δέν είναι ούτε ο κ. Σπύρος Μελάς.

«Αν ήταν, από την άπελευθέρωση κ' έπειτα θα έπαινε κάπως παράμερα, δέθθα προκαλούσε και προπαντός δέ θ' άποτολμούσε να έλέγξει κανέναν, ούτε τόν πιο άμαρτωλό, ούτε τόν πιο «δειλό», ούτε τόν πιο «έπιτήδειο», κανέναν άπολύτως. Θα μπορούσαμε ακόμα να του πούμε ότι αν ήταν άληθινά έξυπνος, θ' άπέφευγε να συγκρουσθεί τουλάχιστον με όσους έπηγαν και στο δικαστήριο ακόμα για να τόν βοηθήσουν ν' άμυνθεί όταν δέν τόν άφηναν οι άλαταγομοί της «Έταιρίας Έλλήνων Λογοτεχνών», ούτε ν' άπολογηθεί καν στο άρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, —ώς εκεί μόνο να τόν βοηθήσουν, έννοείται, όπως θα βοηθούσαν και κάθε άλλον ένοχο ή άθώο, —και δέ θα τούς υποχρέωνε να τόν ρωτήσουν : άφού είναι «άθώος», πώς δέ γίνεται δεκτός από την «Έθνική Έταιρία των Λογοτεχνών της Έλλάδος», παρ' όλες τις άγωνιάδες του προσπάθειες, δηλαδή από μια 'Οργάνωση που μόνο «δεξιούς», μόνο «Έλληνες λογοτέχνες» έχει ; Λυπάμαι, αλλά είμαι υποχρεωμένος να ρωτήσω ακόμα τόν κ. Σπύρο Μελά : για ποιό λόγο φαντάζεται άπέφυγα τα τελευταία χρόνια να δεχθώ κάθε συνεργασία του στη «Νέα Έστία» και γιατί δέν έτόλμησα να τυπώσω τ' όνομά του στις σελίδες της, μολοντί πολύ με πίεσε και σέ παρασησιακές ακόμα ένέργειες καταδέχτηκε να φτάσει ;»

«Αχ ! τί σοϋ είναι τέλος πάντων αυτοί οι λογοτέχνες !

«Ας περιμένουμε, λοιπόν, την άπάντηση του «Φουρτούνιο» στο έρώτημα της «Ν. Έστίας» έτσι για να γελάσουμε λιγάκι, χωρίς καμιά κακία.

■ ■ ■

### ΕΙΝΑΙ ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΤΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Δέν ζούμε στα σύγνεφα για να μας είναι άγνωστες οι οικονομικές δυσχέρειες των διαφόρων Δήμων της επικρατείας συνεπώς και του Δήμου Χαλκιδέων. Όσες, όμως, κι' αν αντιμετώπιζει, ο Δήμος τούτος ζωτικές της περιοχής του, άνάγκες και δυσκολίες θάπρεπε, όπως δήποτε, έπειτα από την άπελευθέρωση να είχε εκδηλωθεί το ένδιαφέρο του για το άνοιγμα (το νοικοκύρεμα) της βιβλιοθήκης του, την περισυλλογή «των κατά καιρούς δανεισθέντων και μη έπιστραφέντων εισέτι βιβλίων της» και την διάθεση τούτων στο κοινό.

Η Εύβοϊκή πρωτεύουσα δέν έχει δυστυχώς και πολλά πράματα, άπο πνευματο - καλλιτεχνικής πλευράς, να επιδείξει. Όλα - όλα είναι μία Δημοτική Βιβλιοθήκη, ένα φτωχό μουσείο και ένας αξιόλογος καλλιτεχνικός ναός.

Ο τελευταίος χάρις στους πιστούς της θαυματουργής Αγίας Παρασκευής «έχει, όπως δήποτε, καλώς». Το μουσείο, όμως, εϋρίσκεται σ' άξιοθήρητα χάλια και η βιβλιοθήκη της κλειστή κι' άνοικοκύρευνη.

Δέν νομίζουν, τέλος πάντων, όσοι είναι άρμόδιοι, για αυτά τα πράγματα, και γενικώτερα όσοι ένδιαφέρονται για την πνευματικο - καλλιτεχνική ύπόσταση, αυτού του τόπου, πώς είναι καιρός κάτι να γίνει ;

■ ■ ■

### ΚΑΚΙΑ, ΛΑΘΟΣ ή ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ;

Ο «Αθηναίος» της «Καθημερινής» γράφοντας στη στήλη του, για το κλείσιμο των είκοσι και μισού χρόνων της «Νέας Έστίας» και εξαίροντας την σταδιοδρομία του περιοδικού, που συμπλήρωσε, στις 15 Ιουνίου, τους 40 τόμους του, δέν εϋρίσκει ούτε ένα καλόν λόγο να πεί για τόν ιδρυτή και γενικά τόν δημιουργό του είκοσάχρονου περιοδικού, που υπήρξε πραγματικά ένας σταθμός στα γράμματά μας.

Μήπως ο «Αθηναίος» νόμισε πώς αν έγραφε δυό λόγια για τόν πατέρα της «Νέας Έστίας» θά δυσχερατούσε τόν σημερινό «έμπρο και μετριοπαθή» διευθυντή της ; Τέτοιος, όμως, φόβος δέν υπήρχε γιατί όπως είναι γνωστό ή καινούργια με την παλαιά διεύθυνση του περιοδικού τούτου συνεργάζονται και πάλι με κατανόηση που χαρακτηρίζει τους πνευματικούς ανθρώπους.

Κακία, λοιπόν, λάθος ή παράλειψη άσυγχώρητη ήτανε ή άπουσία του όνόματος του Γρηγορίου Ξενοπούλου, άπο το σχόλιο του «Αθηναίου» για το πνευματικό παιδί του Ακαδημαϊκού Δασκάλου μας ;

Όπως δήποτε εϋχόμαστε και μεϊς στην «Νέα Έστία» με τα ίδια σημερινά της νειάτα να γιορτάσει και τα πενήντάχρονά της.

■ ■ ■

### ΠΡΟΣ ΦΙΛΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Από τόν περασμένο Μάη τα «Εύβοϊκά Γράμματα» μπήκανε στο δεύτερο εξάμηνο της δεύτερης περιόδου των.

Για να φτάσουνε μέχρι έδω, με την ακρίβεια των τυπογραφικών, την έλλειψη του χαρτιού και την άδιαφορα (Συνέχεια στην 7η σελίδα)

... ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΩΣ

### ΜΕΣΟΓΕΙΑ - ΛΑΥΡΙΟ - ΣΟΥΝΙΟ

Του κ. ΑΝΤΡΕΑ ΖΩΝΤΟΥ

Αυγή Κυριακάτικη: τρία μεγαθήρια φορητά αυτοκίνητα, με φρητά αναπαυτικά καθίσματα ξεκινούν άπο το πολυθρόμβο Άστυ, βαροφορτωμένα άπο έκατό έκδρομείς (ύπάλληλοι της ΚΥΔΕΠ και μέλη των οικογενειών των) και με το «κατ' εϋθειαν» για το ιερό Άκρωτήρι: το Σούνιο — έξήντα δύο χιλιόμετρα δρόμος.

Τό μέσα άπο τα Μεσόγεια (Κάντζα, Λιόπεσι, Κορωπί, Σπάτα, Μαρκόπουλο, Κερατέα) αυγινό πέρασμάς μας, είναι το πρώτο μας έφετινό βάπτισμα μέσα στην στοργική άγκαλιά της μεγάλης μας Μάνας φύσης, που μάς ξαναδίνει τη χαρά και μάς λυτρώνει, έστω και για λίγες ώρες, άπο το καθημερινό μαγγανοπήγαδο της ρουτίνας — άπο το άπαίσιο ύπαλληλίκι της φτώχειας και της δουλικής κακομοιριάς.

Περνάμε τα «άλλοτε ποτε» Άργυρεία του Λαρείου που τώρα τα ντύνει μια καταπένθιμη σιγή, και τα γκρεμίζει μι' αγιάτρευτη φθίση, και τα τροχοφόρα μας άφίνουν άριστερά και πίσω τους το Μακρονήσι, περιφρονούν το γραφικό «Πόρτο—Πασσά» και άγκομαχόντας συνεχίζουν την πορεία τους για τις «Κάβο Κολώνες»: Για κεί, που θέλουμε όλοι να προσκυνήσουμε το ιερό της «Σουριάδας Άθηνάς» και τόν άρχαίο Ναό του Ποσειδώνα, που οι μεγάλοι Έλληνες καλλιτέχνες της εποχής του Περικλή, έχτισαν εκεί, έπειτα άπο την Άκρόπολι, προς δόξα κι' έξευμενισμό του άγριου θεού της άναταραχής και του πελάου.

Και τώρα γίνεται ή έξόρμηση για την κατάληψη των καταλημένων θέσεων — που άπ' τις πρώτες πρωϊνές ώρες έχουν καταλάβει όλόκληρα καραβάνια έκδρομείων, μέσα στα όποια κυριολεκτικά κυριαρχεί το κατ' έφημισμό «άσθενές φύλλο» με τα μοντέρνα γαργαλιστικά σόρτσς και τα πολύχρωμα ζωτικά μαγιώ.

Όλόκληρη ή μέρα των έκδρομείων περνάει μέσα στο όγρο στοιχείο και στην άπο έαπλώματος άπόλαψη του μυριομόριστου πέυκου. Με χαρές γέλοια και τραγούδια, που φανέρωναν πόσο έχει δίκιο ο σύλλογος των ύπαλλήλων ΚΥΔΕΠ, που οργανώνει τις έκδρομες αυτές, για την ψυχαγωγία των μελών του, μά και περισσότερο για τή μεταξύ των σύσφιξη των συναδελφικών δεσμών και σχέσεων.

Ο πολυμαθής κ. Π. Πρόβιας κατατόπισε με σύντομη όμιλία του; τους έκδρομείς, σχετικά με τόν Ναόν του Ποσειδώνα και της «Σουριάδος Άθηνάς». Και ο κ. Καλογήρου — άρχηγός της έκδρομής — με τόν κ. Βαραγγούλη, έκπρόσωποι της Διοικήσεως του Συλλόγου των συναδέλφων των, κάναν ότι μπορούσαν για να ευχαριστήσουν τους καλεσμένους των έκδρομείων.

Του γυρισμού το ξεκίνημα, γίνεται, άπο το Ιερόν Άκρωτήρι, άφού πρώτα άποθαυμάζουμε, άπ' έδω, την έξαίσια δύση του Βασιληά της μέρας ήλιου, που κατηγορίζει στ' άδυστα και τα κρύφια μυστήρια του τροχού του πλανήτη μας, που άνένανός γυρίζει.

Περνώντας και πάλι (και πάντα τραγουδόντας) τα Μεσόγεια, με σταθμό το «οινόφορο» Μαρκόπουλο, για να γετούμε άχόρταστα το θείο του νέκταρ. Για ν' ακούσουμε εκεί το τραγούδι — δήλωση — του θείου Θωμά πώς: «θά το πάρει το κορίτσι γιατί τ' αγαπάει» και για να τονώσουμε τ' άτέλειωτο κέφι των άηδονιών της έκδρομής, Δος Μαρίας και του κ. Γεωργάκη Σωτηριάδη, που υπήρξαν, στο ρόλο τους, άληθινά άσύγκριτοι.

Άντρέας Ζώντος

### ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ

Ο φίλος Λογοτέχνης κ. Γιάννης Φλιάσιος και ή χαριτόβουτος Διείς Ειρήνη Κοσμαδάκη τελούν τους γάμους τους την 31ην προσευχής Ιουλίου.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΓΑΛΗΝΗΜΕΝΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

Της νιότης φτερουγίσματα,  
για πάντα πιά σάς έχασα  
και σάς, γλυκανταμάματα  
βραδυάτικα, σάς ξέχασα.

Λόγια, που με μεθούσατε,  
φιλιά, που με λαγγεύατε,  
και χάδια έσείς, που σύγκορμο  
σά φύλλο με σαλεύατε,

έλατε το καθένα σας  
στα στήθια μου να γείρη.  
Το πιο γαληνεμένο εκεί  
θά βρήτε κοιμητήρι,

Μιχ. Γ. Πετρίδης

### ΕΡΑΣΜΙΑ

(Άφιερωμένο)

Το μεγάλο τραγούδι θά είπω,  
το τραγούδι που χαίρω όταν ψάλλω,  
τόν ψαλλό που δέν έχει σκοπό,  
σάν το χάος βαθύ, σάν ποτάμι μεγάλο

Μες στις νύχτας τ' άπείριτο φώς  
άπ' το θείο ούράνιο καντήλι,  
κάποιος πόνος που μένει κρυφός,  
και ξεσπά σάν λυγμός κι' άνεβαίνει στα χείλη...

Ξεπλυμένο το πάρκο... θαρρείς  
πώς ο νους στις άλλες του τρέχει,  
πώς να νοιώσεις δέν μπορείς,  
Κι' όλο βρέχει στο πάρκο...όλο βρέχει...

Κι' ήταν νύχτα, ώ κόρη, κι' έσύ,  
το φεγγάρι π' άσήμωνε, είδες,  
των μαλλιών σου μια τούφα χρυσή,  
και βαθεία σου κρυφά άγρυπνούσαν οι έλπίδες...

Στης ψυχής μου τ' άνέσπερο φώς  
σάν φωτιά που ποτέ της δέν σβύνει,  
ο καύμός ο βαθύς, ο κρυφός,  
σάν λουλούδι θ' άνθεί και για πάντα θά μείνει...

Νίκος Σγούτας

ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Ποθοπ' άνταξε ή νύχτα  
κι' ο καύμός σου καύμός μου,  
φώς τ' άστέρια, πώς λάμπουν  
όταν φαίνεσαι έμπρός μου.

Ποθοπ' άνταξε ή νύχτα  
κι' ειν' κρυφός ο καύμός μου  
προσευχή μου είναι ή σκέψη:  
νάσαι πάντα δικός μου,

Εύα

### ΤΥΨΕΙΣ

Μιάν άπιστία σου 'καμα προχτές  
την ώρα που μ' άγκάλες άνοιχτές  
περίμενες παρθά να σ' άνταμώσω  
και τώρα ποθ ή ψυχή σου μου μιλεί  
με της ματιάς σου το γλυκό φιλί,  
δέν ξέρεις, πόσο μετανοιώνω, πόσο.

Νικόλαος Γούζαρης

## Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

**Τάσου Μιχαλακά :** «ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ» ήρωϊκή τραγωδία, 'Αθήνα 1947.

Ο νέος μας ποιητής και συγγραφέας, κ. Τάσος Μιχαλακάς, μ'ας δίνει (έπειτα από την περίφημη τραγωδία του «Προμηθέας Ἐλευθέρος») τὴν ἡρωϊκὴν τραγωδίαν «Διγενὴς Ἀκρίτας» μέσα σ' ἓνα καλλιτεχνικὸ τόμο, ἀπὸ 116 σελίδες, σε διαλεχτὸ χαρτὶ καὶ μὲ ἐξώφυλλο σεμνὰ καὶ ἀπέριττα φιλοτεχνημένο.

Ο Τ. Μ. εἶναι (ἄς τὸ ποῦμε ἀμέσως καὶ ἀπερίφραστα) ποιητής. Ποιητής, πού καταπιάστηκε μὲ ἔργα ἀνώτερης πνοῆς («ὅπου τὰ βγαλε παλληκαρίσσια πέρα καὶ ἀπόχτησε τὴν συμπάθειά μας, τὴν ἀγάπη μας καὶ τὴν στοργή μας.

Εἶναι, πρῶτα-πρῶτα, τεχνίτης. Ἐπιβλητικὸς, ρωμαλέος, γεμάτος χάρη καὶ ζωή.

Τὸ γλωσσικὸ ὄργανο, πού ἀτέλειωτα βασανίζει ἀκόμα πολλοὺς τεχνίτες τοῦ λόγου, εἶναι τέλεια ὑποταγμένο στὰ γερά του χέρια, καὶ μ'ας δίνει ἕναν ἀξιοζήλευτο στίχο, πού τὸν χάρεσαι κι' ὅπου σοῦ γεμίζει ὀλόκληρο τὸν κόσμον σου.

**ΔΙΓΕΝΗΣ :** Ἀπὸ καρδιάς Σ' εὐχαριστῶ καὶ Σὲ δοξάζω  
Κύριε Παντοδύναμε ! Σὺ μ' ὄδηγᾶς  
στὸν δρόμον τὸν καλὸ καὶ Σὺ τὸ χέρι μου  
ἀστροπελάκι κάνεις γιὰ νὰ μάχουμε  
τοὺς ἀδικούς καὶ μοχτηρούς πού ἐνάντια πᾶν  
στοὺς νόμους Σου καὶ τὶς βουλές Σου.

Καὶ ἄλλοῦ : Ὅταν ἡ ΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ βρῖσκεται σ' ἔκταση  
καὶ ἀγναντεύοντας τὸ κενὸ λέει :

«Ὁ Διγενής ! Γιὰ μιὰ στιγμή τὸν εἶδα  
γοργὰ σὰν ἀστραπὴ καθὼς περνοῦσε,  
κάτω ἀπ' τὸν πύργον μου... Κι' ἀπὸ τὸν ἥλιον  
πιοῦτερο, φεγγαβολοῦσε ἡ θωριά του,  
καὶ βούλιαζεν ἡ γῆς, κεῖ πού τὰ πόδια  
τοῦ μαύρου του πατάγαν. Μιὰ μονάχα  
μου ῥιξε ἀστραφτερὴ ματιὰ καὶ χάθη,  
στοὺς λόγγους πέρα... μὰ ἡ ματιὰ του κελνη,  
μέσα της κλειοῦσεν ὄλα τ' ἄστρα, καὶ ὄλα  
τὰ μύρα καὶ τὰ λουλοῦδια. Καὶ τότε,  
κάτι πρωτόφαντο ἔνοιωσα... Λές, χάδι  
σὰν τὸ φτερό καὶ μουσικὴ πανῶρια,  
ν' ἄγγιξε τὴν ψυχὴ μου».

Στίχος ἐλεύτερος (σὺν τὸν «Προμηθέα» τοῦ ποιητῆ) μὰ  
καλοδουλεμένος, ζωντανός, σφιχτοδενένος καὶ ἁρμονικός,  
ἔτσι πού ν' μὴ σὲ συναρπάξει μονάχα μὲ τὴν ἐξάισια εἰκόνα  
του, μὰ πού καὶ νὰ σὲ γοητεύει μὲ τὴν τέλεια ἁρμονία του.

Ἄς δοῦμε ἀκόμη μιὰ θερμὴ φωνὴ τοῦ Διγενῆ :

«Λιογέννητη... Μπρός σου προσπέφτω, πρόσταξέ με.  
στὰ πόδια σου ἀπιθῶν τ' ἄρματά μου  
καὶ τὴν καρδιά καὶ τὶς σκέψεις μου...  
Ματιὰ σὰ ρίχνεις πάνω μου, φτερά  
νοιώθω στὶς πλάτες μου ν' ἀπλώνουν σταυραῖτόν,  
κι' ἂν θές στὸν Ἄδη ροβολῶ,  
γιὰ φτερουγάω μέχρι τ' ἄστρα... Πρόσταξέ με !»

Κι' ἄς τελειώσουμε μ' ἀποσπάσματα μὲ τὴν παλλομένη  
φωνὴ τοῦ Ἀρίσταρχου :

«Μέσ' στ' ἄγριο μερονόχτι, ν' ἀκουστῆ  
μέχρι τῆς γῆς τὰ πέρατα ἡ φωνὴ μου !  
Νικόστρατε φονιά, σὲ καταριέμαι !  
Θανατικὸ νὰ σὲ βρεῖ ξαφνικὸ

κι' ἄλυωτο ν' ἀπομείνει τὸ κορμὶ σου  
νὰ πέσει ἀστροπελέκι καὶ φωτιά  
στὸν πύργον σου καὶ νὰ τὸν κάνει στάχτη  
κι' ἄς εἶναι ἄστρα γιομάτος ὁ οὐρανός...»

Ἄλλὰ πρὸς τί ἡ συνέχεια τοῦ φανερώματος δειγμάτων  
τῆς ὑπέροχης τέχνης τοῦ ποιητῆ μας ;

Δὲν τὰ παμε ἀπὸ τὴν ἀρχή : Ὁ Τάσος ὁ Μιχαλακάς εἶναι  
ποιητής-ποιητής, πού τράβηξε τὸν καλλίτερον δρόμον. Κι'  
ὅπου ἀξίζει τὴν ἀγάπη μας, τὴ στοργή μας καὶ τὸν θαυ-  
μασμό μας, ἀκόμα, θὰ λέγαμε.

**Γιάννη Τρίκη :** «ΜΥΣΤΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ», Λυρικές πρό-  
ξες, 'Αθήνα 1947.

Τὸ καινούργιο τοῦτο βιβλίον τοῦ Τρίκη, τ' ἀποτελοῦν  
ἑκατὸ λυρικά κομμάτια (διαμάντια θὰ λέγαμε) τοῦ πεζοῦ  
λόγου, πού θὰ τὰ ζήλευαν καὶ οἱ καλλίτεροι ποιητῆς μας.  
Γιατὶ ποίηση, βέβαια, δὲν εἶναι μόνο ἡ ἔμετρογραφία. Ποί-  
ηση εἶναι ὅ,τι τ' ὄραϊο, τ' ἁρμονικὸ, τὸ πηγαῖο καὶ τὸ δια-  
λεχτὸ, πού μιλεῖ ἀπ' εὐθείας στὴν ψυχὴ καὶ στὴν καρδιά  
καὶ δὲν σκορταῖ σ' αὐτὴ.

«Αὐτὰ τὰ μυστικά, (λέγει στὸν πρόλογό του ὁ ποιητής,  
πού εἶναι γραμμένος τὸν Ἰούνιον τοῦ 1944, στὴν Ἀθήνα) τ'  
ἀναμολόγητα ξεφωνητὰ, πού μένουν στὰ στήθια μου κλει-  
στά, μὴ καὶ ἀκουστοῦν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐμέ, ζητῶ μὲ αὐτὸ τὸ  
βιβλίον μου ν' ἀκουστοῦν στοὺς ἄλλους».

Κι' εἶναι δικηο μιὰ δυὸ ἀπ' αὐτὲς τὶς «μυστικὲς» κουβέντες  
ν' ἀκουστοῦν καὶ ἀπ' τὶς στήλες αὐτῆς. Ἄς ἀκούσουμε πρῶ-  
τα τὴν 87.

«Τὰ δάκρυα μὲ ξαλαφρώνουν.

Κι' αἰσθάνομαι παράξενη χαρὰ, ὅταν μπορῶ νὰ κλάψω.

Πόσο βαθεῖα εἶναι τὰ στήθια μου, ὅταν ἀλγῶ στὴ  
σάρκα μου !

Καὶ πόσο ἥσυχος ὁ νοῦς μου, ὅταν ἡ ψυχὴ μου ὑποφέρει.

Οἱ κραυγὲς τοῦ πόνου εἶνε ἀνώφελες καὶ τὸ κλάμα τό-  
σο λυτρωτικόν».

Καὶ τώρα ἄς ἀφουγκραστοῦμε καὶ τὴ 49 ;

«Ὅταν βαδίζω στὸ δρόμον τῆς ζωῆς, κυττάζω νὰ ἰδῶ  
τοὺς συνοδοιπόρους.

Ἄλλους βλέπω δειλοὺς καὶ μαντεύω τὴν ἀδυναμία τους  
νὰ προχωρήσουν.

Καὶ μένουν ἄβουλοι στὴν πρώτη καμπὴ πού συναυτοῦν !

Πόσος οἶκτος γι' αὐτούς !

Καὶ πόσος σεβασμὸς στοὺς ἄλλους, πού ἀτρόμητοι  
κι' ἀκούραστοι βαδίζουν !

Ἦ, εἶναι ἡρωϊκὸς ἀγῶνας, ἡ προσπάθεια τῆς νίκης.»

Ἔτσι αἰσθάνεται καὶ ἔτσι ἐκφράζεται ὁ Τρίκης. Πού  
(κατὰ τὸν Σκαρλίμπα) «ἡ ἄπειρη ποιητικὴ του διάθεσι—εἰ-  
δος οἴστρου...» παρθενιστικῆς ἀκολασίας—πετιέται πάνω  
ἀπὸ τοὺς τόπους τοῦ πάθους του σὰν μέγα λυρικὸ φῶς  
σερνικόν».

**Γ. Ι. Φουσάρας :** ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΑΡΕΑ ΚΑΛ-  
ΒΟΥ 'Αθήνα. 1946.

Ὁ διαλεχτὸς Εὐβοῖας διανοούμενος—συνεργάτης τῶν  
«Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων»—δεινὸς μελετητῆς τῶν πνευματι-  
κῶν μας πραγμάτων καὶ λογοτέχνης κ. Γ. Ι. Φουσάρας  
ἐκυκλοφόρησε τὴν Βιβλιογραφία τοῦ Ζακυνθινοῦ Βάρδου  
Ἀνδρέα Κάλβου σὲ κομψὸ τομίδιον ἀπὸ 20 σελίδες.

Ἄς ὄλο πού πιστεύω (γράφει ὁ κ. Φουσάρας στὸν πρό-

## ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 4η σελίδα)

ρία (πλὴν «τιμητικῶν ἐξαιρέσεων») τῶν φίλων καὶ συν-  
δρομητῶν των, παλαιῶναν ἄγρια καὶ κρατερὰ.

Τὸ μαχαίρι, ὅμως ἔφτασε στὸ κόκκαλο, (παρὰ τὴν δι-  
μηνο ἐκδοσὴ τῶν) δὲν ἀντέχουν πλέον νὰ συνεχίσουν μὲ  
τὴν ἴδια πενιχρὴ συνδρομὴ τους.

Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὸ β' ἐξάμηνο (1 Μαΐου—30 Ὀκτω-  
βρίου) καθιερώνουν τὴν συνδρομὴ τους εἰς 5.000 δραχ-  
μὰς : δέκα χιλιάδας δηλαδὴ τὸ χρόνο.

Μαζὶ μὲ τὴν κυκλοφορία τοῦτου τοῦ φύλλου θὰ κυ-  
κλοφορήσουμε πρὸς εἰσπραξὴ καὶ ἀποδείξεις συνδρομῶν  
τοῦ πάρα πάνω ἐξάμηνο.

Παρακαλοῦμε λοιπὸν θερμὰ τοὺς φίλους καὶ συνδρο-  
μητὰς μας, τόσοσιν τοὺς καθυστεροῦντας τὴν πληρωμὴ  
τοῦ πρώτου ἐξαμήνου, ὅσον καὶ ἐκείνους πού θὰ λάβουν  
ἀποδείξεις τοῦ νέου ἐξαμήνου, νὰ προθυμοποιηθοῦν νὰ  
τὶς πληρώσουν, γιὰ νὰ μᾶς βγάλουν ἀπὸ τὴ δύσκολη  
θέση, πού βρισκόμαστε.

Ὅσον γιὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς ὑπαίθρου Εὐβοίας  
καὶ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τί νὰ ποῦμε, πού παρὰ τὴν  
ταχτικὴ ἀποστολὴ τῶν φύλων μᾶς λησμόνησαν ὄλωσ διό-  
λου. Νὰ ἐλπίζουμε, πῶς θὰ συγκληθθοῦν ὄλοι καὶ θὰ  
μᾶς στείλουν τὶς συνδρομῆς των ;

Ἄν νομίζουν πῶς τὸ περιοδικὸ τοῦτο κατὶ προσφέρει  
ἄς τὸ κάμουν.

### Η "ΣΚΥΡΟΣ,"

Πήραμε τὰ δύο πρώτα τεύχη τοῦ καινούριου Εὐβοϊ-  
κοῦ περιοδικοῦ «Σκύρος» πού βγήκε στὴν Ἀθήνα μὲ το-  
πικιστικὸ φανατισμὸ, μὲ διαλεχτὴ ὕλη καὶ ἐμφάνιση σε-  
μνὴ καὶ καλλιτεχνικὴ—ἀνάλογη μὲ τ' ὄλο καλλιτεχνικὸ  
φόντιο τοῦ μαγευτικοῦ τοῦτου νησιοῦ.

Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ σφίξουμε θερμὰ καὶ ἐγκάρδια τὰ  
χέρια τῶν πρωτοπόρων τῆς ὠραίας αὐτῆς ιδέας καὶ νὰ  
τοὺς εὐχηθῶμε τὴν καλλίτερη δυνατὴ εὐτυχία.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐπαρχία, πού κατάντησε νὰ εἶναι τὸ πα-  
ραπειταμένο ἐξώγαμο πνευματικὸ παιδί τοῦ ὑδροκέφαλου  
Κέντρου, ἄς δείξει, μιὰν ἀκόμα φορὰ, μὲ τὶς ὠραῖες πνευ-  
ματικὲς ἐκδηλώσεις, καὶ ἐξορμήσεις της, πῶς Ἑλλάδα δὲν  
εἶναι μόνο ἡ Ἀθήνα. Κι' ἀκόμα πῶς «οἱ εἰς τὸ Ἄστυ τῆς  
Παλλάδος οἰκοῦντες» εἶναι καιρὸς νὰ δώσουν, στὴν ἑλ-  
ληνικὴ πνευματικὴ ἐπαρχία τὴν πού τῆς ἀξίζει, δικαιω-  
ματικά, θέση.

λογό του) πῶς ἡ βιβλιογραφία μου τούτη παρουσιάζει μιὰ  
ἀρκετὴ πληρότητα, δίνοντας πληροφορίες γιὰ ὄλες σχεδὸν  
τὶς πηγὲς καὶ τὰ βοηθήματα, πού θὰ χρειαστοῦν στὸ μελ-  
λοντικὸ τοῦ Κάλβου μελετητῆ, μὲ κανέναν τρόπο δὲν θὰ  
μποροῦσα νὰ τὴν ἀποκαλέσω καὶ ἐξαντλητικὴ».

Κι' ἐξαντλητικὴ, βέβαια, μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ βιβλιο-  
γραφία τοῦ κ. Γ. Φ. γιὰ τὸν Κάλβον, εἶναι, ὅμως, μιὰ πολὺ  
ἀξιοπρόσεχτη ἐργασία, νοικοκυρεμένη μὲ στοργὴ γραμμέ-  
νη καὶ καλὰ ταξινομημένη, πού θὰ εἶνε ἀληθινὰ ἓνα πολὺ-  
τιμο δοκομένον γιὰ τὸν ἱστορικὸ μελετητὴ τῶν ἑλληνικῶν  
γραμμάτων.

Τὴν ἐργασία τοῦ τοῦτου ὁ κ. Φ. τὴν δίνει μὲ τὴν ἐξῆς  
σειρά : Α' ἔργα. Β' ἐκδόσεις στὴ γλῶσσα πού γράφτηκαν  
β' σὲ μετάφραση γ' σὲ μετάφραση ἀπὸ τὸν Κάλβον.

Β' σὲ περιοδικὰ καὶ ἑφημερίδες : 1) στὴ γλῶσσα πού  
γράφτηκαν 2) σὲ μετάφραση. Καὶ ἀκολουθοῦν κρίσεις καὶ  
πληροφορίες, εἰκόνας καὶ εὐρητήριο.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ : Ἡ κριτικὴ τῶν ἄλλων βιβλίων, πού λά-  
βαμε ὡς τὰ σήμερα στὸ προσεχὲς φύλλον.

## ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

Τὴν Κυριακὴ 11 Ἰουνίου ἡ «Ἐνωσις Λογοτε-  
χνῶν» ἔκανε τὴν πρώτη της θερινὴ ἐκδρομὴ στὴν  
Ἐλευσίνα. Ἐκεῖ ὁ συμπαραδρεῦν τῆς Ἐνώσεως κ.  
Ἄλ. Φιλαδελφέας ἀνέπτυξε στοὺς ἐκδρομῆς τὰ σχε-  
τικὰ μὲ τὸν μῦθον τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Περσεφό-  
νης, καὶ τὰ τοῦ συμβολισμοῦ του. Ἔκαμε λόγο γιὰ  
τὴν τοπογραφίαν τῶν μνημείων, ἀνέλυσε τὶς ἰκέτιδες  
τοῦ Εὐριπίδη καὶ ἐπέμεινε στὸ σημεῖον τῆς αὐτοκτο-  
νίας τῆς συζύγου τοῦ Καπανέως Εὐάδνης πού ἔ-  
πεσε ζωντανὴ στὴ φωτιά γιὰ νὰ καεῖ μαζὺ μὲ τὸν  
ἄντρα της. Τὸν μῦθον τοῦτο ἐπεκαλέσθη ὁ διαπρεπὴς  
Ἀρχαιολόγος γιὰ νὰ ὑποστηρίξει πῶς ὁ Εὐριπίδης  
κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ μισογύνης.

Στὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ διαλεχτὴ καλλιτέχνης κ. Μα-  
ρία Δαβαρούκα ἀπήγγειλεν ἀριστοτεχνικὰ τὸν μονό-  
λογον τῆς Εὐάδνης ἀπ' τὶς ἰκέτιδες τοῦ Εὐριπίδη καὶ  
τὸν μονόλογον τῆς Ἀντιγόνης τοῦ Σοφοκλέους σὲ  
ὠραία ποιητικὴ μετάφραση. Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς  
κ. Δαβαρούκα οἱ ἐκδρομῆς συνεκεντρώθησαν στὸ  
Μεγάλον τελεστήριον, πού ὁ Μέγας Δάσκαλος κ. Φι-  
λαδελφέας, παρόντος καὶ τοῦ Ἀντιδρου τῆς Βουλῆς  
κ. Διον. Λεονάρδου ἀνέπτυξε λεπτομερῶς τὰ τῆς τε-  
λέσεως τῶν ἀρχαίων Ἐλευσινίων Μυστηρίων.

Ἐπειτα οἱ ἐκδρομῆς ἐξεχύθησαν στὴν μαγευτι-  
κὴ παραλία τῆς Ἐλευσίνας, πού διασκέδασαν, μέσα  
σὲ ἀτμόσφαιρα ἐγκάρδια συναδελφικὴ, μὲ χοροὺς καὶ  
τραγούδια, μέχρι ἀργὰ τὴν νύχτα, πού ξαναγύρισαν  
στὸ πυρπολούμενον ἀπὸ τὴ ζέστη Ἄστυ.

\*\*\*

Στὶς 27 Ἰουνίου τὸ βράδον στὸ κέντρο «Λεμονιές»  
—Κιάφας 15—ἐγένετο μεγάλη συγκέντρωση πρὸς τι-  
μὴ τοῦ προέδρου τῆς Ἐνώσεως κ. Δημ. Καλογερο-  
πούλου, στὴν ὁποία ὁ κ. Φιλαδελφέας ὠμίλησε ἐπὶ  
πολὺ γιὰ τὴν ἐθνικὴ καὶ πνευματικὴ σταδιοδρομίαν  
τοῦ προέδρου τῆς Ἐνώσεως μέσα σὲ ζωηρὰ χειρο-  
κροτήματα. Ὁμίλησαν ἐπίσης ὁ κ. Γιάννης Τρίκης  
καὶ ἡ καλλιτέχνης κ. Ε. Γεωργαντῆ.

Ἡ κ. Ζαταντρίς ἀπήγγειλε τὸ πεζὸ ποίημα τοῦ  
τιμωμένου προέδρου «Ἡ Γυναικεῖα Ψυχὴ».

Παρευρέθησαν περισσότεροι ἀπὸ 50 συγγραφεῖς  
λογοτέχνες, ποιητῆς καὶ καλλιτέχνες, μεταξὺ τῶν  
ὁποίων καὶ οἱ κ.κ. Ἄντ. Μάτεσις, Ἄγγελος Τα-  
νάγρας, Τάκης Δαραλέξης καὶ Διον. Π. Καλογερό-  
πούλος.

Ἡ ἴδια Ἐγωση τὴν Κυριακὴ 29 Ἰουνίου ἐπρα-  
γματοποίησε τὴ δεύτερη ὁλοήμερον θερινὴ τῆς ἐκ-  
δρομῆς στὴν Βάρκιζαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ πάντα  
ἀκούραστον ποιητῆ κ. Νίκου Γούζαρη. Οἱ ἐκδρομῆς  
ἐπέρασαν μέσα εἰς τὸ πεῦκο καὶ κοντὰ στὴ θάλασ-  
σαν μιὰ ἀλησμόνητη ἡμέρα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸ  
κέντρο ἀργὰ τὴ νύχτα κατενθουσιασμένοι.

Ἐπίσης ἡ «Ἐνωσις Ἑλλ. Λογοτεχνῶν» προε-  
κήρυξε διὰ τὸ τρέχον ἔτος τέσσαρους διαγωνισμοὺς.

- 1) Τὸν Φιλαδέλφειον «Λυρικῶν Ποιημάτων»,
- 2) Ἐπους τοῦ Ἡπειρωτικοῦ ἀγῶνος 1940—1944.
- 3) «Διηγημάτων κοινωνικῆς ὑποθέσεως» καὶ
- 4) «Λογογραφικῶν Διηγημάτων».

Προθεσμία ὑποβολῆς 31 Αὐγούστου 1947 : Πλη-

## ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ίδιοκτήτης: Άντρέας Ζώντος  
Γραφείον: Όδός Φαβιέρου 7 - Άθήνα

### ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Έξαμηνία δραχ. 5.000 — Έτησία δραχ. 10.000  
Δήμοι, Κοινότητες, Τράπεζες, διάφ. οργανισμοί δρ. 20.000

### ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Όλοκληρος σελίς δραχ. 120.000, 1/2 δραχ. 60.000, 1/4 δραχ. 40.000.—Διά περισσότερας τής μιας δημοσιεύσεις, ως και διά μικρότερας καταχωρήσεις, επιστημονικάς είδοποιήσεις, άγγελίας κ.τ.λ. ιδιαίτερα συμφωνία.

Άμερικής έτησία δολάρια 5.

Γράμματα, έμβάσματα, έντυπα, συνεργασίες κ.λ.π  
Πρός τόν κ. Άντρέαν Ζώντον — Φαβιέρου 7 - Άθήνας

Γενικός οικονομικός Άντιπρόσωπος δι' όλόκληρον  
τήν Εύβοιαν: Γεώργιος Κ. Σκούρας — Δικηγόρος,  
Άβάντων 6 — Χαλκίς

Άντιπρόσωπος Πύργου Άλεις: Τάκης Δόξας  
» Βόλου: Δευτέρης Πορτοκαλόγλου

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δραχ. 1.000.—

ροφορία: Άκαδημίας 88.

—Κατόπιν προσκλήσεως ό πρόεδρος τής Ένώσεως Έλλήνων Λογοτεχνών κ. Δ. Καλογερόπουλος μετά μελών τής Ένώσεως και άλλων φιλοτέχνων, μεταξύ των οποίων ή κ. Δαβαρούκα, ή κ. και ό κ. Εύγενιάδης, ή δις Γαλίτση και αί διδες Κλωνάρη, ό λογοτέχνης κ. Διον. Βογόπουλος, ό δικηγόρος κ. Ι. Φιλιόπουλος, ό Έπίτροπος νευρολόγος κ. Μ. Παπαγεωργίου, ό κ. Δ. Μαριολόπουλος κ.λ.π., έπεσκέφθησαν μία των τελευταίων Κυριακών τήν έν Πατησίοις Άκαδημίαν Ζωγραφικής των καλλιτεχνίδων αδελφών δίδων Καναρέλη.

### ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ κ. Α. ΜΑΤΕΣΙ

Η συγκέντρωσις τής «Ένώσεως Λογοτεχνών» τής Παρασκευής 11—7—47 εις τό Κέντρο «Λεμονιές» θά γίνη προς τιμήν του κ. Άντωνίου Μάτεσι, τόν όποιον θά προσφωνήσει ό πρόεδρος τής Ένώσεως κ. Δημ. Καλογερόπουλος και θά όμιλήση διά τήν έν γένει δράσι του, ό Διευθυντής τής Βιβλιοθήκης τής Βουλής κ. Διον. Π. Καλογερόπουλος.

Η κ. Μ. Δαβαρούκα και ό ίδιος ό κ. Μάτεσις θά άπαγγείλουν τραγούδια του και μεταφράσεις του από τόν Χάινε και τόν Στεκέτη.

## ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΟΦΦΑΣ

Νευρολόγος—Ψυχίατρος  
ΣΚΟΥΦΑ 59—ΑΘΗΝΑΙ

## ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

### ΤΑ «ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Ξεχωριστά σημειώνουμε τήν καινούργια εμφάνιση των «Έλευθέρων Γραμμάτων» όπως τούτα μάς παρουσιάζονται, στη νέα τους περίοδο από τις 15)6 με διευθυντή πάντα τόν κ. Δημ. Φωτιάδη και άρχισυντάκτη τόν κ. Νικηφόρο Βρετάνο.

### «ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ»

Τό Γραφείο Τύπου τής «Ελλ. Μέριμνας» έκδιδει και κυκλοφορεί τακτικά τό μηνιαίο Δελτίο του.

Στό «Δελτίο» τουτο άρθρογραφεί μιá από τις πιο καλλίτερες έλληνίδες, (πού τά «Εύβοϊκά Γράμματα» είχανε κι' άλλοτε τήν τιμή νά άσχοληθοϋν για τό έθνικό της έργο): ή Κα Πιπίτσα Χαριδ. Ζητρίδου. Τά άρθρα της γραμμένα σε άψογη λογοτεχνική γλώσσα, με παλμό και με πατριωτική συγκίνηση είναι άξιοπολλού ένδιαφέροντος.

### «Β Ω Μ Ο Σ»

Γιά τόν μήνα πούρχεται, (τόν Άλωνάρη) άγγέλεται ή έκδοση του νέου έπαρχιακού περιοδικού «Βωμός»—πού βγάνει στον Πύργο τής Άλεις ό λολονέχνης κ. Τάκης Δόξας.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: έλλείπει χώρου ή κίνηση των λοιπών περιοδικών και των έφημερίδων εις τό άλλο φύλλο.

### ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Γεωρ. Σαμαρόπουλου: Τό ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ Διηγήματα, Άθήνα 1947.

Κρίτωνος Άθανασούλη: ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΑΝΕΜΩΝ—ήρωϊκή ραψωδία—Άθήνα, 1947.

Βούλας Γλυκοϋ—Ευπολιá: ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΜΕΝΑ ΑΛΩΝΙΑ—Εύβοϊκές γωνιές—Λαογραφικά Διηγήματα. Βραβευθέντα στο διαγωνισμό «Ένώσεως Λογοτεχνών»—Άθήνα 1947.

### ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Νικ. Παπαδ. Πύργον. Πήραμε τό γράμμα σας και τό «Πικρό παιδί» σας, πού και στοργικά τό κρατούμε.

Κον. Άντ. Κανάκ. ένταϋθα. Οι «ώρες» καλές και τις κρατούμε. | Κον. Ι. Ποδorp. ένταϋθα. Ούτε νομική ούτε καμιά άλλη υποχρέωσι έχετε άπέναντι του Περιοδικού, δι' ό και σας διαγράφω εύχαρίστως χωρίς κανένα παράπονο.— Κον Ιω. Σιδ., Λουτρά Αϊδηψού. Μάς συγχωρείτε πολύ, πού σας ένοχλήσαμε με τήν άποστολή του φύλου διά τόν ύπερευτούντι ναύτην υιόν σας.

Κον Άντ. Καραχ. Χαλκίδα. Πολύ χαϊρόμzθα για τας καλλιτεχνικάς σας προόδους. Ξανακντήξαμε τήν «συμπόνεια» σας, όμως, δέν μάς ικανοποιεί άπόλυτα. Θέλαμε κάτι πολύ καλλίτερο από έναν καλλιτέχνη σαν και και σας.

Κον Α. Περτ., Βόλον. Έλήφθησαν άπαντα και θερμά σας εύχαριστούμεν. Ό κ. Σακελ. πέρασε μιá μέρα από τό γραφείο μας. Δέν είμαστε, όμως, εκεί και λυπηθήκαμε πολύ γι' αυτό. Για τους περισσότερους άλλους θ' άκούσουμε τή συμβουλή σας.

### ΣΤΟ ΑΛΛΟ ΦΥΛΛΟ

Λεωνίδα Χ. Ζώη: «Σολωμικές Σελίδες»

Άννας Χαραυγής: «Λυρική Πρόοια».